

Årsrapport fra Sunnhetsutvalget 2015

Sunnhetsutvalget har i perioden hatt følgende sammensetning:

Leder og dommermedlem eksteriør:
Sekretær:
Dommermedlem jaktprøver:
Medlem:
Medlem:
Fagkonsulent/veterinær:

Wenja Rui
Cecilie Vardvik
Kjetil Bø
Vera Vestby
Elisabeth Jangås
Frøydis Hardeng

Møter, deltagelser m.m.

Sunnhetsutvalget (SU) har i 2015 hatt to møter, utover dette har det vært korrespondanse på telefon, lukket FB-gruppe og mail.

Cecilie Vardvik representerte SU på Nordisk samarbeidsmøte som ble avholdt i Silkeborg, Danmark. Dette er et viktig fora for nordisk samarbeid. Referat fra møtet er satt inn i "Dachshunden" og kan dessuten leses på nett.

Økonomi

Sunnhetsutvalgets utgifter fremgår av NDFs regnskap.

Saker sendt fra SU til HS i 2015:

- Diagnoser relatert til skiveprolaps hos dachshunder ønskes registrert på DogWeb
- Blodprøver vedrørende PRA
- Reviderte retningslinjer for avl
- Sak vedrørende CRD-PRA
- Evaluering av RAS 2015

Helse/diagnose

Ryggprogrammet:

| Norske hunder: | 2014 | 2015 |
|--|-----------|-----------|
| Dachshund korthåret | 5 | 2 |
| Dachshund langhåret | 9 | 11 |
| Dachshund strihåret | 13 | 12 |
| Dvergdachshund korthåret/ Kanindachshund korthåret | 3 | 2 |
| Dvergdachshund langhåret/ Kanindachshund langhåret | 8 | 7 |
| Dvergdachshund strihåret/ Kanindachshund strihåret | 1 | 6 |
| TOTALT | 39 | 40 |

Øyelysninger:

For detaljer henvises til DogWeb.

| | 2014 | 2015 |
|--------------------------|---------|---------|
| Dachshund korthåret | 11 (1) | 11 (2) |
| Dachshund langhåret | 35 (5) | 31 (6) |
| Dachshund strihåret | 42 (10) | 50 (14) |
| Dvergdachshund korthåret | 13 (1) | 11 (1) |
| Dvergdachshund langhåret | 35 (8) | 30 (7) |
| Dvergdachshund strihåret | 6 (0) | 3 |
| Kanindachshund korthåret | 1 (0) | 0 |

| | | |
|--------------------------|-----------------|-----------------|
| Kanindachshund langhåret | 12 (4) | 5 |
| Kanindachshund strihåret | 0 (0) | 2 |
| TOTALT | 155 (29) | 143 (30) |

Det er i 2015 øyenlyst 2 hunder med diagnose PRA. Dette er 1 langhåret standard og 1 korthåret dverg.

Innkomet forslag: Tiltak CRD/PRA

Fagkonsulent og veterinær Frøydis Hardeng har i samråd med Kristin Aukrust (NKK) og Ernst-Otto Ropstad (øyespesialist NMBU) kommet med forslag om tiltak for å minske spredning av CRD/PRA.

Forslaget er ikke behandlet i SU ennå.

“Vi foreslår at SU ber HS om tillatelse til å:

- 1) Tilskrive oppdrettere som har brukt kjent bærer i avl
- 2) Tilskrive valpekjøpere (fra pkt1) om evt avlsbruk av avkom etter bærer
- 3) Når en hund har fått 50% av antall avkom som er satt opp som matadorgrense i RAS tilskrives eier med anbefaling om at den testes for CRD-PRA.

Ordlyd i de tre brevmalene skal godkjennes av HS før utsendelse til hundeeier”

Forespørsler

Det er ikke kommet noen formelle forespørsler til SU i 2015. Vi får mange spørsmål og henvendelser, men skriftlige forespørsler direkte skal behandles av minst to av medlemmene, og dette er ikke mottatt.

NKK har bedt NDF/SU om uttalelse i 1 sak vedrørende dispensasjon om å parre tisper over 8 år. NKK har fått negativt svar fra NDF med bakgrunn i at de ikke har oppfylt NDFs minstekrav ift avlsanbefaling. Avgjørelsen på dispensasjonen avgjøres av NKK. Den ene saken i år fikk avslag fra NKK, men tispene var allerede parret og eier ble ilagt et gebyr og en merknad.

Registreringer:

Registreringene i perioden 01.01.15 til 31.12.15

| | 2014 | 2015 |
|--------------------------|-------------|-------------|
| Dachshund korthåret | 119 | 138 |
| Dachshund langhåret | 127 | 137 |
| Dachshund strihåret | 215 | 223 |
| Dvergdachshund korthåret | 53 | 81 |
| Dvergdachshund langhåret | 192 | 142 |
| Dvergdachshund strihåret | 38 | 42 |
| Kanindachshund korthåret | 1 | 8 |
| Kanindachshund langhåret | 13 | 33 |
| Kanindachshund strihåret | 1 | 4 |
| TOTALT | 759 | 808 |

Av hunder som har fått registrert kull etter seg i 2015 har noen flere avkom enn det matadorgrensen i RAS oppgir. Det gjelder 1 korthåret normal, 1 korthåret dverg, to strihåret dverg og tre langhåret kanin.

Antall individer brukt i avl på kull registrert i 2015:

| | Kull | Fedre | Mødre |
|---------------------|------|-------|-------|
| Dachshund korthåret | 24 | 22 | 24 |
| Dachshund langhåret | 27 | 23 | 25 |
| Dachshund strihåret | 43 | 37 | 43 |

| | | | |
|-----------------------|----|----|----|
| Dverg/kanin korthåret | 23 | 16 | 22 |
| Dverg langhåret | 37 | 31 | 36 |
| Dverg/kanin strihåret | 11 | 8 | 11 |
| Kanin langhåret | 9 | 6 | 9 |

Evaluering av RAS 2015

RAS har kun vært et arbeidsverktøy for raseklubben og oppdrettere i snaue 11 måneder når dette evalueres.

I evalueringen har SU valgt å rette fokus på NDFs føringer for RAS og hvordan vi ser utviklingen innenfor arbeidet i de ulike kapitlene beskrevet i RAS.

Populasjon:

Opprettholde rasens genetiske variasjon ved at avlsdyrene opprettholder de krav og avlsanbefalinger som er satt for rasen med hensyn til helse, og har dokumentert sine egenskaper på prøve og utstilling. Unngå matadoravl og ha lav innavlsprosent.

Rasen har holdt seg jevnt over stabilt ift til registrering de siste årene. SU har en viss oversikt til nå over matadorer innen ulike størrelser og hårlag og ønsker å holde fokus på dette i tiden fremover. Det vil bli spesifisert i årsrapporten hvor mange hunder som er i avl, og hvor mange av de registrerte valpekullene som tilfredsstill raseklubbens avlsanbefalinger. En foreløpig oppsummering viser at det er svak oppfølging fra oppdrettere.

Vi ser en klar nedgang i annonserte valpekull på NDF sin hjemmeside, noe som trolig kan forklares med den dominerende posisjon som markedsplassen finn.no har.

Helse:

Øke andelen av rygggrøntgede dachshunder for å kunne innføre indeksberegninger og bedre rasens helseomdømme i det lange løp. Av hunder som går i avl bør 100 % være rygggrøntget.

Registrering av ryggdiagnoser i Dog Web har ikke gitt noe løft i andel undersøkte individer. Fra toppåret 2010 ser vi en klar nedgang. De første 10 månedene av 2015 er det kun 4% av registrerte individer i rett alder (2-4 år) som er rygggrøntget. Her er vi i NDF langt unna målet, og dersom vi ønsker en indexberegning ift rygg må NDF se på alternative metoder for å nå målet innenfor denne 5- års perioden. Om NDF skal innføre krav om kjent ryggstatus for at oppdrettere skal få registrere sine valper i NKK er en ting som vurderes i strategiplanen som hovedstyret (HS) nå har ute til høring. Dette er et sterkt signal ut om at NDF tar rygg problematikken på alvor og ønsker å bedre rasens omdømme. SU har også fått mandat til å jobbe videre med NKK ifm registrering av ryggdiagnoser i DogWeb som en forutsetning for forsikringsutbetalinger fra Agria.

SU henstiller at ordningen med refusjon av 300,- til medlemmer som rygggrøntger sin hund videreføres. Det er også blitt vedtatt nye avlsanbefalinger i NDF, disse finnes på hjemmesiden og er i tråd med anbefalingene som er satt i RAS.

I 2015 ble CRD-PRA en stor sak i Danmark. Det ble publisert en artikkel i «Gravhunden», hvor også norske hunder ble omtalt som konstaterede bærere. Arvegangen er kjent- og det jobbes for å kartlegge hvor omfattende problemet er her i Norge ved hjelp av DNA-tester.

Artikkelen fra «Gravhunden» er publisert på NDFs hjemmeside og en egen artikkel er skrevet til «Dachshunden».

SU ser ikke på nåværende tidspunkt behov for DNA- test av alle avlsdyr for registrering av avkom, men holder oversikt og anbefaler at avkom etter kjente bærere og mye brukte avlshunder DNA- testes før de går i avl.

Mentalitet og bruksegenskaper (spor, drev, hi):

Bevare og utvikle jaktegenskapene, også med hensyn til nye viltarter og jaktformer.

På klubbledermøtet 2015 var Johan Axelsson fra Sverige invitert for å fortelle om de finske småhundprøvene og vannrapporteringsprøver.

I NDFs strategiplan, som er til høring, ligger dette inne som et forslag til hvordan vi kan få til flere aktiviteter som viser rasens ulike bruksegenskaper.

I det nordiske samarbeidet er det enighet om at disse prøvene om de blir innført, skal ha samme reglement. Det er i tillegg opprettet en arbeidsgruppe med representanter fra alle de nordiske landene som skal jobbe for at sammenligningstabellen skal være en realistisk målestokk for oppdrettere å velge avlsmateriale ut ifra – og jobbe for at regelverket blir bedre samordnet.

Adferd:

Arbeide for at dachshunden bevarer temperamentet som gjør den til den lille allrounder, en velfungerende hund på jakt, spor og i familien. Kun mentalt friske og sunne hunder anvendes i avl. Potensielle valpekjøpere må informeres om rasens egenskaper og behov for psykisk, så vel som fysisk, stimulans.

Ikke et punkt som SU ser at det har vært spesielt fokus på i 2015 da det ikke er ansett som et problem i rasen, men som vi ser i et langtidsperspektiv på muligheter for å kartlegge nærmere.

Det er blitt diskutert i SU, om vi skal utarbeide skjema til veterinærer som har vår rase til konsultasjoner og til dommere på utstillinger og prøver, som kan rapportere om det er dachshunder hunder som utviser uønsket adferd. Dette er et punkt HS bør ta stilling til i strategiplanen.

Eksteriør:

Sikre at dachshunden bevarer sitt funksjonelle eksteriør. Unngå overdrevne eksteriørtrekk. NDF ønsker å rekruttere dommere fra egne rekker med inngående kjennskap til dachshunden med tanke på eksteriør og bruksegenskaper.

NDF avholdt i 2015 dommerkonferanse for eksteriørdommere i gr.4. Referat fra konferansen ligger på NDFs hjemmeside og det er gitt føringer fra HS om hva vi som forbund skal legges vekt på i bedømmelse av rasen ift rasestandarden.

På DHT 2015 ble det bestemt at NDF skal innføre et «Klubbchampionat» på utstilling, der et av kravene er høyere brukspremiering enn det kreves for å bli NUCH.

Det er ønskelig at NDF jobber for at NKK innfører kvalitetsbedømmelse av valper som i Sverige og Danmark med: Lovende og Særdeles lovende.

Oppsummert:

Etter ett snaut år med RAS, vedtatt etter en demokratisk prosess i forbundet, er det ganske vanskelig å se om vi er på rett vei.

Men, vi ser framgang innenfor flere felt! NDF har oppnevnt utvalg innen sunnhet, utstilling, jakt og marked og media som sammen skal jobbe for at vi skal nå våre mål i RAS.

Utfordringen for å nå våre mål videre er korrekt og nok informasjon til NDFs medlemmer, og å få våre viktigste samarbeidspartnere- oppdrettere – med på arbeidet.

Dette håper vi å få til i 2016 med planlegging av avls- og oppdretter konferanse i regi av NDF. Dachshunden skal styrke sin posisjon som «Den lille allrounder» og RAS skal bli den dominerende veileder for rasens oppdrettere.

| | | |
|-----------------|-----------|-----------------|
| Vera Vestby | Wenja Rui | Kjetil Bø |
| (sign) | (sign) | (sign) |
| Cecilie Vardvik | | Frøydis Hardeng |
| (sign) | | (sign) |